

Krátka správa:

ŽENY NA TRHU PRÁCE

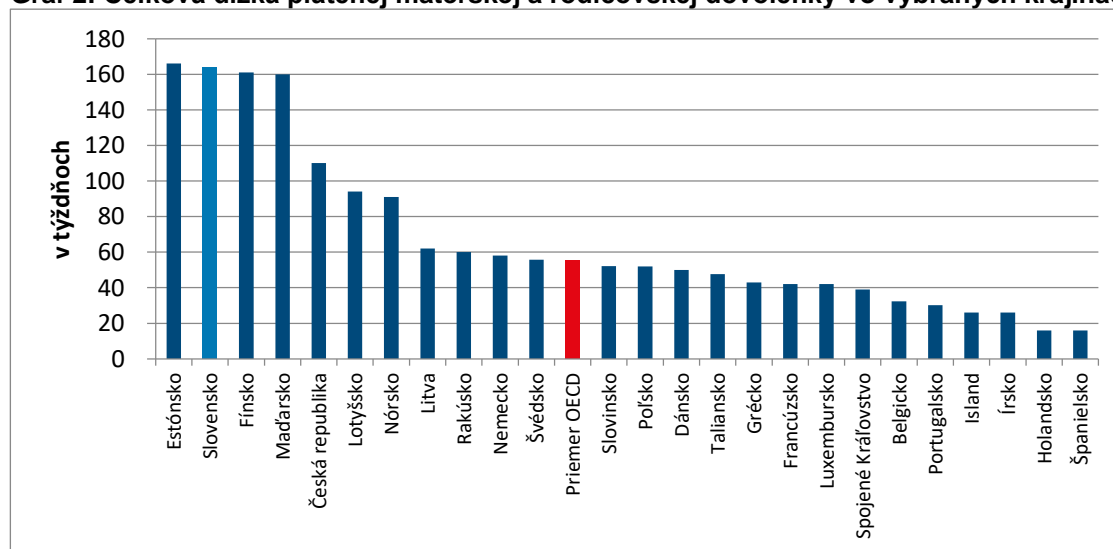
Mzdové rozdiely medzi mužmi a ženami sú už pomerne známym problémom. Podľa OECD zarábajú muži na Slovensku v priemere o 16 % viac ako ženy, čím sa zaraďujeme z pomedzi krajín OECD medzi tie horšie. Pripísať tento rozdiel iba pohlaviu, či diskriminácii, je trochu zjednodušené, do úvahy by sme mali brať priebeh ich pracovného života, ale aj profesie, v ktorých ženy pracujú.

Podiel pracujúcich žien z celkovej populácie (15-64 rokov) je na úrovni 66 %, zatiaľ čo zo všetkých mužov pracuje až 79 %. Tento rozdiel sa síce postupom času znižuje, avšak len pozvoľne. Rozdiel vidíme ihneď vo vekovke 15 až 24 rokov, pričom v tejto skupine pracuje iba 24,5 % žien a takmer 40 % mužov. Časť žien už ide v skoršom veku na materskú dovolenku, hoci priemerný vek provorodičiek je vyšší, 27 rokov. Druhým faktorom je, že ženy idú častejšie na vysokú školu – 6 z 10 absolventov vysokých škôl sú ženy (tento pomer je v čase stabilný). Ženy sa teda viac zúčastňujú terciárneho vzdelávania, resp. ho častejšie aj ukončia. Fakt, že viac žien má vysokoškolské vzdelanie platí až do kohorty 55-ročných ľudí, kde sa pomer len mierne vyvíja v prospech mužov.

Ako teda môžu vzdelanejšie ženy zarábať v priemere menej ako ich mužskí partneri? Dôležité je vedieť, do ktorých sektorov ženy po štúdiu prechádzajú. Najväčší podiel mužov pracuje v priemysle a stavebníctve (spolu takmer polovica), ďalej v doprave, skladovaní a veľko- a maloobchode. Naopak, viac než tri štvrtiny žien pracuje v službách. Tradičné odvetvia s vysokým počtom zastúpených žien sú veľkoobchod a maloobchod, reštauračné a ubytovacie služby, no najmä vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálne služby. Celkovo je zo všetkých zamestnancov verejného sektora až 60 % žien. Tie sú horšie mzdovo ohodnotené, tabuľkové zákonom stanovené platy značne zaostávajú za súkromným sektorom.

Ďalší dôvod, prečo ženy zarábajú menej, je **dĺžka pobytu na materskej či rodičovskej dovolenke. Dĺžka (platenej) materskej a rodičovskej dovolenky je na Slovensku jedna z najvyšších zo skúmaných krajín.** Priemer vyspelých ekonomík je približne 55 týždňov, zatiaľ čo na Slovensku môže rodič dieťaťa stráviť doma až 164 týždňov. Toto obdobie neznamená len čas starostlivosti o dieťa, ale zároveň aj postupnú stratu väzieb so zamestnávateľom, kolektívom, či zameškanie prechodu zamestnávateľa na nový systém práce, procesy, či zmeny v dôsledku technologického pokroku. (Graf 2)

Graf 2: Celková dĺžka platenej materskej a rodičovskej dovolenky vo vybraných krajinách (2016)

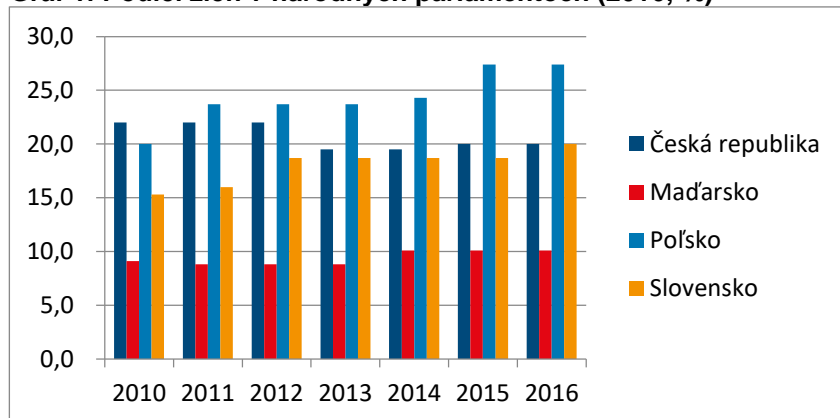

Zdroj: OECD

Aj dôsledkom toho sa ženy menej často dostávajú do riadiacich pozícií. V slovenských firmách preto skôr natrafíte na manažéra než na manažérku. Zo všetkých manažérskych pozícií v roku 2018 bola na Slovensku iba tretina obsadená ženami. Pri najvyššej manažérskej úrovni (tzv. board seats) to bola približne štvrtina.

V zastupiteľskej demokracii majú ženy opäť o niečo horšie postavenie než ich mužskí kolegovia. Podiel žien v národných parlamentoch je vo všeobecnosti v ich neprospech. Vysoké zastúpenie mali v roku 2016 napríklad na Islande (47,6 %) či vo Švédsku (43,6 %). Na Slovensku bolo zastúpenie v parlamente z jednej pätiny ženskej, pričom v krajinách V4 je trend približne rovnaký (Graf 1).

Graf 1: Podiel žien v národných parlamentoch (2016, %)

Zdroj: OECD

Ani ďalšie verejné funkcie neprajú ženskému pohlaviu. Na Slovensku máme zo všetkých zástupcov danej skupiny len asi 26 % žien v pozícii primátorky či starostky, 21 % rektoriek univerzity, 15,4 % žien na Ústavnom súde či čisto mužské zastúpenie v Bankovej rade NBS.

Čo preto prajeme slovenským ženám k ich sviatku – dňu žien? Lepšie inštitucionálne vybavenie – dostupné škôlky a jasle, aby nemuseli s deťmi ostávať tak dlho doma, väčšie zdieľanie starostlivosti o deti a rodinu zo strany partnerov, aby sa do práce mohli vrátiť skôr, vyššie mzdy v školstve a v zdravotníctve, a v neposlednom rade férové ohodnotenie za odvedenú prácu a rovnaké šance pri uchádzaní sa o riadiace pozície.

KONTAKTY

Analýzy trhu

Katarína Muchová	Analytička, Analýzy trhu (+421 2) 486 24762	muchova.katarina@slsp.sk
Matej Horňák	Analytik, Analýzy trhu (+421 2) 486 26013	hornak.matej1@slsp.sk
Matej Bašták	Analytik, Analýzy trhu (+421 2) 486 28413	bastak.matej@slsp.sk
Mária Valachyová	Vedúca oddelenia Analýzy trhu (+421 2) 4862 4185	valachyova.maria@slsp.sk

V prípade otázok alebo ak si želáte dostávať naše publikácie, môžete napísať aj na research@slsp.sk Internetová stránka Slovenskej sporiteľne je <http://www.slsp.sk>, kde nájdete aj archív (Finančné a investičné príležitosti, Analýzy a predikcie).

8. marca 2020
Matej Horňák

Treasury Sales

Ľubomír Hladík	Vedúci oddelenia (+421 2) 4862 5622	hladik.lubomir@slsp.sk
Kaliský Róbert	Senior Dealer Sales (+421 2) 4862 5623	kalisky.robert@slsp.sk
Šlesarová Andrea	Senior Dealer Sales (+421 2) 4862 5627	slesarova.andrea@slsp.sk
Smida Miroslav	Senior Dealer Sales (+421 2) 4862 5626	smida.miroslav@slsp.sk
Cibák Branislav	Dealer Sales (+421 2) 4862 5628	cibak.branislav@slsp.sk

Pre kotácie v reálnom čase (devízový, peňažný trh, akcie a ďalšie) navštívte aj online data centrum Erste Group na <http://produkte.erstegroup.com/CorporateClients/en/MarketsAndTrends/Overview/index.phtml>

Tento materiál slúži ako doplnkový zdroj pre klientov Slovenskej sporiteľne, a.s. Je založený na najlepších informačných zdrojoch dostupných v čase publikovania. Hoci použité informačné zdroje sú všeobecne považované za spoľahlivé, Slovenská sporiteľňa, a.s., neručí za správnosť a úplnosť uvedených informácií. Tento dokument nie je ponukou a ani propagáciou nákupu či predaja určitého aktíva. „Predpovede nie sú spoľahlivým indikátorom budúcej výkonnosti aktíva alebo finančného nástroja“.